

Improvisem amb notes

Descripció de l'activitat

La imaginació i la creativitat són qualitats inherents al gènere humà que es poden desenvolupar a partir dels ensenyaments artístics, i aprendre'ls són una bona base per preparar individus flexibles i tolerants, qualitats fonamentals per a la vida en la societat actual.

En aquesta activitat, aprendrem a improvisar com si fóssim músics de blues o de soul. El blues, el jazz, el soul i el rock són estils de música on la improvisació hi és bastant freqüent, sobretot en el que anomenem *solo*. Existeixen moltes maneres d'improvisar; en aquesta unitat, desenvoluparem una tècnica per fer solos amb la coneguda escala pentatònica, tan característica del blues i del soul.

Dificultat 3

Competència

Competència 8. Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.

Connexions amb altres àmbits i competències

Àmbit Artístic	Competència 6. Interpretar música vocal i instrumental amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.
Àmbit d'autonomia, iniciativa personal i empenedoria	Competència 2. Adquirir confiança i seguretat en un mateix.

Continguts Clau

- Improvisació i creació de motius melòdics i rítmics amb instruments.
- L'escala pentatònica.
- Interès per la creació i la improvisació musical i saber valorar-les.

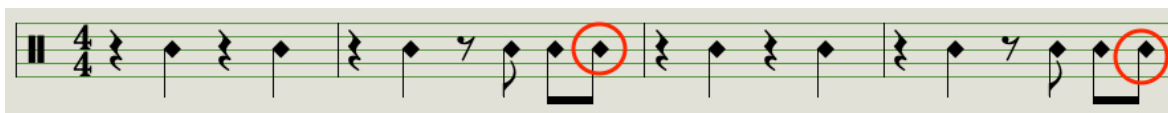
Objectius	Criteris d'avaluació	Indicadors		
		Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
Improvisar amb instruments melòdics utilitzant l'escala pentatònica.	Improvisar melodies utilitzant les notes de l'escala pentatònica.	Improvisa melodies utilitzant els patrons rítmics apresos.	Improvisa melodies utilitzant els patrons rítmics apresos, respectant el "tempo" de la cançó i les diferents entrades amb precisió.	Improvisa melodies creant nous patrons rítmics inventats, respectant el "tempo" de la cançó i les diferents entrades amb precisió.
	Mostrar interès per la improvisació musical.	Escolta les explicacions i exemples que posa el docent i participa a l'activitat.	Escolta les explicacions i exemples que posa el docent i participa a l'activitat, gaudint-la amb interès i esforç.	Escolta les explicacions i exemples que posa el docent i participa a l'activitat, gaudint-la amb interès i esforç, fent preguntes, consultant dubtes i ajudant la resta de companys/es.

Actuacions

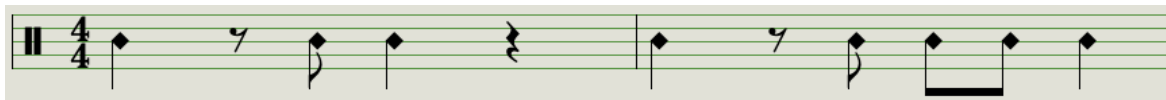
- Ens situem drets, tot fent una rotllana, al mig de la classe.
- Preguntem què vol dir improvisar i debatем sobre què és i què no és improvisació per poder arribar a la conclusió que improvisar és inventar al mateix temps que s'interpreta.
- Comentem als alumnes que, quan improvisem, fem canvis sobre la melodia original, i que, quan aquesta canvia molt, arriba un moment que és tan diferent que es converteix en un solo.
- Escoltem la base instrumental de la cançó *Victòria* mentre piquem aquest ritme:

- Preguntem als alumnes què passaria si, de sobte, decidim afegir-hi alguna figura més i els ho mostrem. Fent aquest petit canvi, ja hem improvisat.

- Reproduïm la base instrumental de la cançó *Victòria*. Piquem dos ritmes improvisats durant dos compassos i l'alumnat els repetirà en els dos següents. Després, n'interpretarem dos més, i els nens i nenes el tornaran a repetir. Sempre utilitzarem diferents patrons rítmics que serveixin com a model per tal que, posteriorment, els alumnes puguin improvisar.

Exemples de patrons:

- Mentre reproduïm la base instrumental de la cançó *Victòria*, cada alumne/a n'interpretarà dos compassos de ritme improvisats, però sense pausa entre l'un i l'altre. Anirem donant les entrades als alumnes perquè sàpiguen quan han d'entrar, de manera que no s'aturi el ritme i, sobretot, procurant que es mantingui la pulsació al llarg de la cançó.
- Reproduïm la base instrumental de la cançó *Victòria*. Aquest cop, començarem a introduir-hi notes, interpretades individualment amb diferents instruments melòdics: flauta, carilló, piano, veu... Si cal, seiem a terra o en una cadira.
- Cada persona improvisarà amb el seu instrument durant quatre compassos, aproximadament. El docent anirà indicant amb un gest en quin moment acaba una interpretació i comença la següent.
- Abans de començar a improvisar, hem de situar i recordar quines són les notes que podem tocar i quines no. En aquest cas, les notes que podem tocar són “sol, la, si, re, mi”.
- Anem augmentant la dificultat progressivament. Primer, improvisarem amb 3 notes, “sol, la, si”, després, amb 4, “sol, la, si, re” i, finalment, amb 5, “sol, la, si, re, mi”.
- Expliquem als alumnes que aquestes 5 notes formen el que se'n diu una escala pentatònica. Per explicar com es forma, els farem fixar en les tecles negres del teclat del piano. Hi ha tres tecles negres, un espai i dues tecles negres més, i això es repeteix periòdicament. Entre una tecla negra i una altra hi ha una distància d'un to, i, quan trobem que hi ha un espai sense tecla negra, hi ha un to i mig. Per fer una escala pentatònica, seguim sempre aquestes distàncies, de tal manera que, si agafem una escala de set notes, triarem les tres primeres, en saltarem una i triarem les dues següents.

- En una escala de Do M: **DO RE MI** FA **SOL LA** SI

En una escala de Sol M: **SOL LA SI** DO **RE MI** FA#

Materials

- Instruments melòdics per a la improvisació.
- Àudio de la cançó *Victòria*.
- [Pauta d'observació docent.](#)